

نقش آموزگاران
در تحقق برنامه‌ی
درسی ملی!

اصغر ندیری

دوباره در خانه‌ها باز کرده است. در برنامه‌ی درسی ملی اصولی وجود دارد که یکی از آن‌ها اعتبار نقش مرجعیت معلم (مربی) را گوشزد می‌کند. می‌گوید: «برنامه‌ی درسی و تربیتی باید به نقش مرجعیت معلم در هدایت تربیتی برای ارجحیت تزکیه بر تعلیم، غنی‌سازی محیط تربیتی و یادگیری، فعال‌سازی دانش‌آموزان در فرایند یادگیری و تربیت‌پذیری و ترغیب آنان نسبت به یادگیری مستمر توجه نماید.» یکی دیگر از این اصول، اعتبار نقش پایه‌ای خانواده است. برنامه‌های درسی و تربیتی باید ضمن تقویت بنیان خانواده و تحکیم مناسبت‌های خانوادگی و صله‌ی رحم، زمینه‌ی کسب شایستگی‌ها و مهارت‌های لازم برای تشکیل و مدیریت خانواده را، مبتنی بر ارزش‌ها و معارف الهی و تعمیق آداب و سبک زندگی اسلامی - ایرانی دانش‌آموزان، ایجاد کنند.

رویکرد و جهت‌گیری ملی

«رویکرد برنامه‌های درسی و تربیتی، فطرت‌گرایی توحیدی است. در این مسیر، معلم اسوه‌ی امین و بصیر برای دانش‌آموزان است. محیط یادگیری با بهره‌گیری از ظرفیت‌های نظام هستی، محیطی امن، منعطف و غنی برای پاسخ‌گویی به نیازها و ویژگی‌های دانش‌آموزان است. البته مدرسه محیط پایه و اصلی برای یادگیری است، اما یادگیری به آن محدود نمی‌شود و سایر محیط‌ها نظیر محیط‌های اجتماعی، طبیعی، اقتصادی و فرهنگی را دربرمی‌گیرد. با بهره‌گیری از ظرفیت و قابلیت محیط‌های مجازی و رسانه‌ها، زمینه‌ی بهبود موقعیت دانش‌آموزان و ارتقای کیفیت فرایند یاددهی - یادگیری فراهم می‌آید. در این راه خانواده از محیط‌های مهم و اثربخش تربیت و یادگیری به‌شمار می‌آید که در تعامل مستمر و مؤثر با مدرسه است.»^۱ خوانندگان محترم مجله، همان‌گونه که در ماه‌های آخر سال گذشته شاهد بودید، تلاش جمعی اقشار مردم کشور از آموزش و پرورش گرفته تا سایر نهادها، باعث شد اهداف برنامه‌ی درسی ملی تا سطوح مورد قبولی تحقق یابند و البته در رأس این حرکت، آموزگاران و خانواده‌ها حضوری سازنده و پررنگ داشتند که به همه خدا قوت می‌گوییم.

پی‌نوشت

۱. برگرفته از بخش‌های ابتدایی سند برنامه‌ی درسی ملی جمهوری اسلامی ایران.

این روزها میان فضای تعلیم و تربیت رسمی یعنی مدرسه، و دیگر ستون‌های آن، از جمله خانواده‌ها و حتی کارشناسان و ناظران بیرونی، ارتباط و پیوندی صمیمی و یکدله برقرار شده است.

از دیگر اضلاع و ستون‌های بنیادی نهاد آموزش و پرورش که به جریان یاددهی - یادگیری سمت و سو و عمق می‌دهد، برنامه‌ی درسی است که ضمن علمی، حرفه‌ای و کلان بودن، باید ساده، کاربردی و جزءنگر باشد تا ضمن آگاهی‌بخشی بتواند بر دل‌ها و ذهن‌ها بنشیند و راهبر باشد.

برنامه‌ی درسی هوایی است که در فضای تعلیم و تربیت کشور جریان دارد و اجزای آن را پویا و بانشاط نگه می‌دارد. برنامه‌ی تحولی و در ادامه‌ی آن برنامه‌ی درسی پویا باید نشان دهند که در طول یکدیگرند و در مواقع حساس هم‌افزایی می‌کنند و یاری دهنده‌ی معلم (مربی) و دانش‌آموز یا مربی‌اند و در مواقع خاص باید تعیین‌کننده باشند.

در ایامی که فعالیت‌ها و حرکت‌های فرهنگی و علمی مدرسه‌ها به‌علت هجوم ویروسی منحوس به نام «کووید ۱۹» با توقف یا ایست موقت روبه‌رو شد، این پیوند و شناخت میان اضلاع نظام تعلیم و تربیت و حتی مخاطبان آن در جامعه چنان شکل گرفت و مستحکم شد که کارایی تربیت‌یافتگان خود را به ظهور رساند.

آموزگاران و خانواده‌ها چنان دست به دست هم دادند که گوهر وجود مردان و زنان سخت‌کوش جامعه‌ی تعلیم و تربیت نمایان شد.

تعلیم و تربیت تعطیلی‌بردار نیست! مدرسه‌ی زندگی نیز شعار نیست. در این جو و فضا است که تجربه‌ی زیسته، خود را نشان می‌دهد و نزد معلمان خود درس پس می‌دهد؛ زندگی این است!

تهدیدها برای تعلیم و تربیت فرصت است!

در این کارزار بود که مدرسه و کتاب و خانه و خانواده دست به دست هم دادند.

بار دیگر خاطره‌ی خوب نیمکت‌های چوبی و بوی خوش کلاس به ذهن و دل جامعه راه یافت. یک‌بار دیگر، چهره‌ی آموزگاران سال‌های دور و نزدیک در اذهان آحاد مردم رنگ گرفت و خانه و مدرسه سنگری شد برای تبدیل تهدید به فرصت. حالا می‌بینید که با همت آموزگاران و دیگر دست‌اندرکاران نهاد آموزش و پرورش و با یاری رسانه‌های ملی، حرکتی رو به جلو شکل گرفته و مدرسه جای خود را